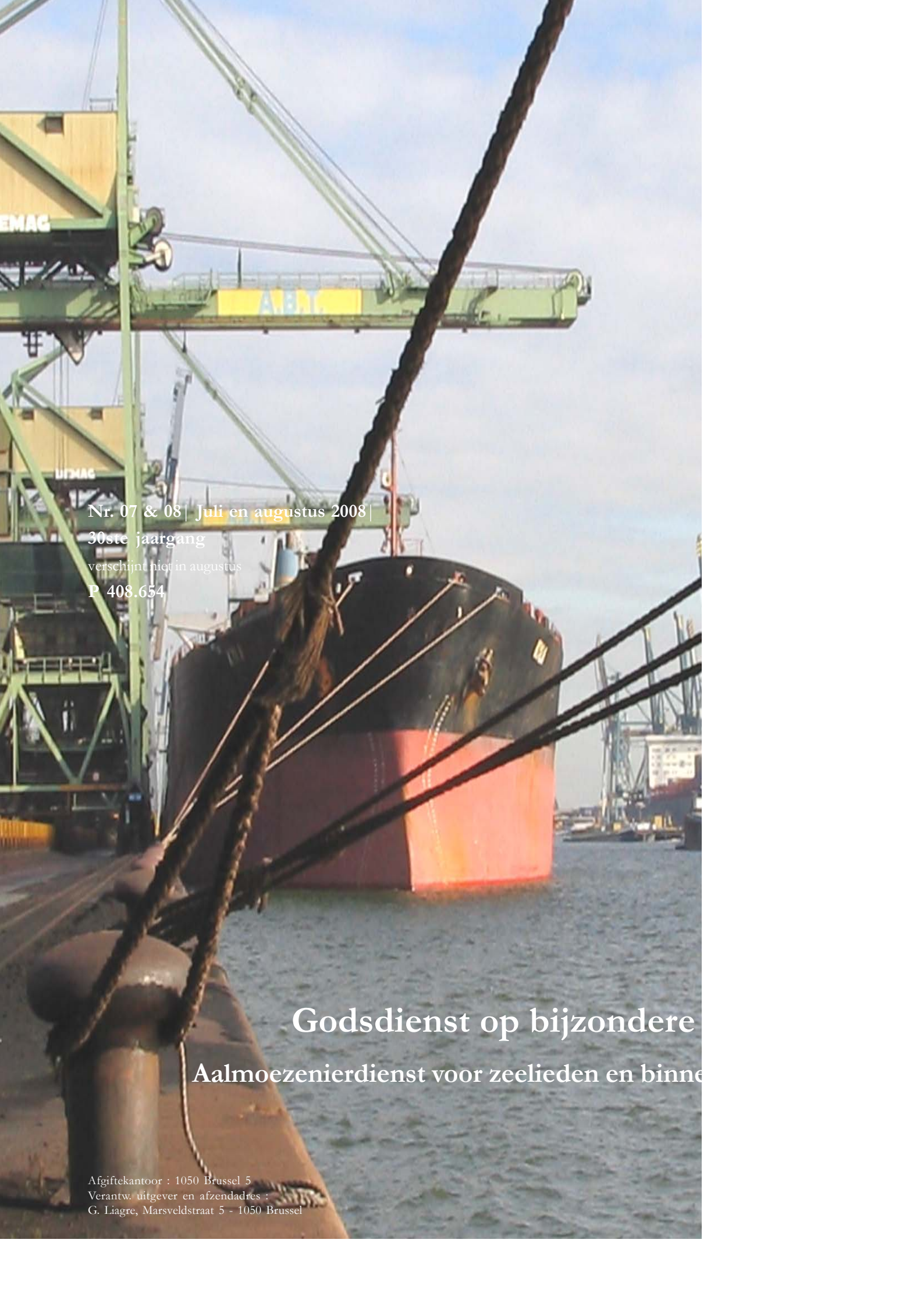

Nr. 07 & 08 | Juli en augustus 2008 |
30ste jaargang
verschijnt niet in augustus
P 408.654

Godsdienst op bijzondere Aalmoezenierdienst voor zeelieden en binne

Afgiftekantoor : 1050 Brussel 5
Verantw. uitgever en afzendadres :
G. Liagre, Marsveldstraat 5 - 1050 Brussel

Inhoud

Schriftwerk - Woord van de voorzitter

Ga door de nauwe poort naar binnen p. 3
Paulusjaar p. 3

In het vizier

Godsdienst op bijzondere plaatsen p. 4
Einde van de traditionele inspiratie-
theologie p. 7

Perscommuniqué

Voorzitter herkozen voor vier jaar p. 10

Aankondiging

35ste Vlaamse Diaconale Dag p. 10

Uit de coördinaties

Volwassenenvorming p. 11
Ik help een kind p. 12
Gevangenisaalmoezeniers uit 21
Europese landen vergaderen p. 12

Faculteit

Stem van het boek p. 13
Jaarafsluiting p. 13
Studiedagen Spiritualiteit p. 13
Theologie of godsdienstwetenschap
studeren p. 13

Column

Scheepje onder Jezus' hoede p. 14
Motief goes spiritual p. 15

Nieuws van hier en daar

Geuzenfeest in Horebeke p. 16
De Grote Witte Tent p. 17
Weg van de snelweg p. 18

Advertentie

Voltijdse educatieve medewerker p. 19
Dominee gezocht (Genk) p. 20

Uit de redactie

Als deze Kerkmozaïek in uw postbus tuimelt, zijn de zomermaanden volop aan de gang. Voor velen: vakantietijd, tijd van ontspanning, maar ook van heroriëntatie en inspiratie. Door middel van reizen, rusten, wandelen, bergklimmen, fietsen, zwemmen, zonnebaden, maar ook door middel van lezen: romans, detectives, essays, kranten, tijdschriften...

Graag geven wij u daarbij een leestip om alvast iets van die genoemde inspiratie op te doen: het artikel, in deze Kerkmozaïek: "Einde van de traditionele inspiratietheologie" van de hand van prof. emeritus aan de KULeuven, Antoon Schoors. Let wel: inspiratie dan niet alleen als bijproduct van een geslaagde vakantie, maar als theologisch principe dat door de schrijver kritisch wordt doorgelicht vanaf de vroege kerk tot nu. Prikkelend is daarbij zijn stelling dat kerk en theologie tot op heden er niet in geslaagd zijn om een duidelijke en werkbare definitie van die inspiratie te geven en dat dit begrip geen enkele werkbare functie blijkt te hebben voor bijbellezers. In deze tijd van toenemend fundamentalisme is zijn artikel een inspirerende aanrader.

Mocht u in deze zomermaanden scheep gaan over de grote plas of een toeristisch bootreisje maken in Giethoorn of Venetië, denkt u dan eens aan die heel eigen wereld van de scheepslui en de zeelieden. In onze reeks "Godsdienst op bijzondere plaatsen" vindt u interviews met Marc Schippers, havenaalmoezenier voor zeelieden, en Machar Verhaeghe, havenaalmoezenier voor binnenschippers. Zij gunnen ons een fascinerende inkijk in het o zo menselijke bestaan van deze scheepslieden, dat naast een beweeglijk en avontuurlijk, ook een zwaar bestaan blijkt te zijn. Tevens komt u te weten wat zeemannen het belangrijkste vinden.

Dit en nog veel meer lezenswaardigs vindt u in deze Kerkmozaïek: een bezinning door onze synodevoorzitter op het internet als een soort huiselijke versie van het melkwegstelsel; een column over veelkleurige spiritualiteit als koopwaar; een wervend stukje over het Protestants Historisch museum Abraham Hans in Maria-Horebeke, nieuws van de Faculteit voor Protestantse Godeleerdheid, enz.

De redactie wenst u veel leesplezier en een ontspannende, inspirerende zomertijd.

Ernst VEEN, Leuven.

Matteüs-evangelie 7, 13^a

Ga door de nauwe poort naar binnen. Want de brede weg, die velen volgen, en de ruime poort, waar velen door naar binnen gaan, leiden naar de ondergang.

Er is een overbekende oude plaat van 'de twee wegen', die vaak in bruingerookte kerkzaaltjes hing en waarop, compleet met bijbelteksten, stond uitgetekend hoe nauw het smalle door onkruid overwoekerde ruwe paadje en hoe comfortabel de brede weg is. Dobbelen, kaarten, naar de hoeren gaan, café- en theaterbezoek en meer van dat soort vertier hoorde thuis op de brede weg. Aan het einde ervan gebeurden dingen die je niemand toewenst. Op de smalle weg een enkel mensje, gebogen voorwaarts zwoegend naar wat hij nog niet kon zien: het hemelse Jeruzalem. Moraal: je kunt met of zonder godsdienst leven; het eerste houdt in dat je bepaalde dingen nalaat. Vraag: 'op welke weg bevind je je?' Troost: Het kan weliswaar wat vervelend zijn, maar weet 'braafheid loont'... ten laatste, toch.

Maar in Jezus' dagen hing de hele maatschappij van godsdienst aan elkaar. En *toch* zouden slechts weinigen de nauwe poort vinden. Ergo: juist de brede voor de hand liggende weg is die van de godsdienst. En daarnaast trekt Jezus een dun lijntje, een vraagteken. Hij weigert godsdienst te vertalen in braafheid, maar schetst een poortje dat zich niet makkelijk laat vinden. Je moet 't zoeken, en - wil je verder - bukken. Je bagage eraf. De weg waarop je moet leren jezelf te geven aan en in het zoeken naar vertrouwen op God, heeft te maken met het op elkaar afstemmen van binnenkant en buitenkant, met eerlijkheid. Er moet geen enorme dot geloof worden meegenomen. Het mag een heidense schreeuw vol twijfel zijn.

Eenmaal dat je door hebt dat het niets met moralisme te maken heeft, is het een onuitputtelijk beeld. De brede weg heeft zo'n wijde poort dat je niet eens door hebt dat je hem hebt ingeslagen. Het smalle slingerweggetje dat begint bij het halfverborgen poortje is dat van de bewuste keuze én van onzekerheid: wat komt er na de volgende bocht?

Wie heeft gezegd dat het leven gemakkelijk is en dat je het breed zult hebben? Jezus niet. 't Gaat erom dat je op weg gaat, als mens die iets begrepen heeft van God. Daaraan twijfelen of het allemaal niet meer weten, hoort bij 't labirint van 't leven en is God veel liever dan brede leunstoelzekerheden. Op dat smalle pad is Jezus voorgegaan, spoorzoekend naar echtheid...

Ds. Steven FUITTE
Predikant Protestantse Kerk Brussel

Paulusjaar...

Paus Benedictus XIII riep op 28 juni in de Basiliek van St. Paulus buiten de muren het komende jaar uit tot Paulusjaar. Op oecumenische vlak een belangrijke uitdaging. Met de brieven van Paulus raakt men immers de kernthema's van de Reformatie. Men hoort soms wel klagen dat er moeilijke teksten in staan, maar even waar is, dat ze het kloppend hart van het reformatorische christendom vormen. Daarenboven schrijft Paulus niet over, maar voor de Kerk van zijn eigen tijd. Zowat alle dagelijkse problemen en zorgen van een geloofsgemeenschap komt men er tegen. Er is sprake van twisten en spanningen, verwaarlozing van het Avondmaal, spanningen in gezinnen en relaties, discussies over gaven en charismen van voorgangers en gemeenteleden. Als waren deze brieven voor vandaag geschreven! Paulus houdt in goede en kwade dagen de gelovigen een voorbeeld voor. En dat komt de Kerk van vandaag goed uit. We kunnen er als protestanten ook in het Calvinjaar immers inspiratie uit putten, om ons weer bij de kern van het Evangelie te bepalen. Want om die Boodschap is het uiteindelijk allemaal begonnen.

Guy LIAGRE

Godsdienst op bijzondere plaatsen

Geloof hoort thuis in een kerk, in een moskee, of in een synagoge...maar soms kom je het ook tegen op bijzondere plaatsen, bijvoorbeeld in de haven.

Margot Van Wouwe

De havenaalmoezenier voor zeelieden

Marc SCHIPPERS

‘In de Antwerpse haven ben ik aalmoezenier voor de zeelieden’, zegt Marc Schippers, ‘pater Verhaeghe is verantwoordelijk voor de binnenschippers. Dat is iets totaal anders, maar als het nodig is werken wij natuurlijk wel samen (*lucht*).’ Ik ontmoet Marc Schippers, de protestantse havenaalmoezenier, in het *Antwerp Seafarers’ Centre*. Hij werkt daar nu vier jaar. ‘Een beetje een

late roeping, want ik heb rechten gestudeerd en in de verzekeringssector gewerkt. Pas daarna ben ik theologie gaan studeren.’

‘De zeelieden weten dat ik er ben om hen te helpen, niet om hen te bekeren.’

In het *Seafarers’ Centre* zitten vier zeemannsmissies. ‘Wij zijn hier tamelijk internationaal. Ik heb een Engelse collega, twee Duitse collega’s, een Filipijnse en een Vlaamse collega.’ Antwerpen is de tweede grootste haven van Europa, na Rotterdam. De haven bestrijkt dus een enorm gebied. Om dat gebied de baas te kunnen, hebben de havenaalmoezeniers een strategie. ‘Vroeger werkte iedere missie afzonderlijk. Maar nu werkt de haven veel sneller en blijven schepen hier voor een kortere periode. Als wij alle schepen willen bezoeken dan moeten we mobieler en sneller zijn. Daarom hebben we de haven in vier gebieden verdeeld. Iedere missie is verantwoordelijk voor één gebied.’ Vijf dagen per week bezoekt Marc Schippers de

schepen die in zijn gebied liggen. ‘Het is niet zo dat de zeelieden ons vragen om langs te komen. Wij gaan automatisch elk schip dat in de haven binnenkomt bezoeken.’ Hij bezoekt alle zeelieden ongeacht nationaliteit en godsdienst. Zorgt dat nooit voor problemen? ‘Nee, de zeelieden weten dat ik er ben om hen te helpen, niet om hen te bekeren (*lucht*).’ ‘Het ergste waar ik mee geconfronteerd word is onverschilligheid omdat ze moe zijn of omdat ze te veel werk hebben. Dat zorgt ervoor dat het ene bezoek vijf minuten duurt omdat niemand tijd heeft en het andere bezoek een uur duurt omdat iedereen wil praten. Ik kan bij wijze van spreken vijf uur doen over vijf schepen en maar een half uur over tien schepen.’

‘Wij proberen om Gods’ liefde bekend te maken in woord en daad. En dan vooral in daad.’

Wat is de taak van een havenaalmoezenier? ‘Wij proberen om Gods’ liefde bekend te maken in woord en daad. En dan vooral in daad, want je kan veel woorden hebben, maar daar help je zeelieden soms weinig mee.’ ‘Wat denkt u dat zeemannen het belangrijkste vinden? Doe eens een gok!’ Ik zou zeggen iemand die hen een

beetje wegwijs maakt. 'Dat is een algemene term, maar het is geen slecht antwoord, de meesten antwoorden vrouwen (*lacht*).' 'Wat de zeelieden echt willen is zo snel mogelijk het schip verlaten en contact opnemen met het thuisfront.' De havenaalmoezeniers geven dus informatie over de transportmogelijkheden. Ze zorgen ook voor goedkope communicatie met het thuisland. 'Iedereen heeft een gsm, dus het is misschien vreemd dat wij voor communicatiemogelijkheden zorgen. Maar een Filipijn die hier van boord komt belt niet naar huis met zijn gsm, want dat kost handenvol geld.' Als het nodig is, neemt de havenaalmoezenier ook contact op met de vakbond. 'Gisteren was er een Oekraïense zeeman. Hij had zijn arm gebroken. Daarom was zijn contract beëindigd, maar men weigerde om hem uit te betalen. Toen ik die man hier in het centrum tegenkwam, legde hij zijn probleem uit. Ik heb de vakbond gebeld en die man heeft zijn geld gezien.'

'Ons motto is: wij zijn er voor de zeelieden, de zeelieden zijn er niet voor ons.'

De havenaalmoezeniers zorgen niet alleen voor praktische hulp, ze zijn ook pastorale werkers. 'Als zeelieden hier aankomen dan zijn wij de eerste mensen die niks van hen willen. Voor ons zien ze douane, dokwerkers... en die willen allemaal iets. Ons motto is: wij zijn er voor de zeelieden, de zeelieden zijn er niet voor ons.' Dikwijls willen die zeelieden alleen maar een luisterend oor, want het is een moeilijk bestaan. 'Mijn familie heeft vroeger gevaren en zoveel is er nog niet veranderd. Je hebt bijvoorbeeld Aziaten die negen à twaalf maanden van huis weg zijn. Zij zijn eenzaam en krijgen vaak psychische problemen.' 'Ik heb eens een gesprek gehad met een

officier. Hij had twee kinderen en zijn zoon wou ook zeeman worden. Die man wou dat echt niet en terwijl hij dat vertelde stroomden de tranen over zijn gezicht. Dat zijn voor mij echt ontroerende momenten.' Het kan ook om religieuze hulp gaan. 'Nog niet zo lang geleden was er een Nederlandse kapitein. Hij was 46 jaar oud en hij was net aan zijn contract begonnen. Het schip lag gereed om uit te varen en men vond de kapitein niet. De bemanning ging in zijn kajuit kijken en hij lag dood in bed. Er ontstond grote paniek bij de bemanning en zij wilden dat er een priester aan boord kwam. Een van mijn collega's is erheen gegaan.' In het *Seafarers' Centre* is ook een kapel waar de zeelieden terecht kunnen. 'Eigenlijk is het een erkende katholieke kerk. Vroeger waren hier regelmatig erediensten, maar nu is er nog af en toe een gebedsmoment.' 'Zeelieden willen wel naar de kerk, maar ze hebben geen tijd, want de haven van Antwerpen is een zeer snelle haven.' Om dat tijdsgebrek op te vangen, houdt de Filipijnse aalmoezenier soms een mis aan boord van een schip. 'Als je weet dat één derde van de zeelieden van Filipijnse afkomst is, dan is het geen verrassing dat die mis altijd een succes is.'

De havenaalmoezenier voor binnenschippers

Wanneer past het om een afspraak te maken? 'Gisteren', lacht pater Machar Verhaeghe. 'Ik vertrek morgen voor veertien dagen naar Lourdes.' Veertien dagen later ontmoet ik hem. Hij is aalmoezenier Rijn –en binnenvaart en werkt op het kerkschip in de Antwerpse haven. Als ik daar aankom toont de conciërge me de weg naar het kantoor van de pater. Het is eigenlijk een volledig appartement. Woont u hier? 'Nee, alle meubels die hier staan komen uit het appartement van mijn ouders. Eerst was het de bedoeling dat ik hier kwam wonen, maar ik ben nog actief in andere parochies. Daarom is hier wel een appartement, maar ik woon er niet in (*lacht*).'

'Voor de varende gemeenschap is dit hun thuisbasis.'

Pater Machar doet dit werk al 29 jaar. 'In 1978 ben ik hier begonnen als medewerker van de vorige aalmoezenier. Sinds 1991 sta ik er alleen voor.' Het is niet gemakkelijk om een nieuwe aalmoezenier te vinden. 'Je mag in je artikel vermelden dat er nog een plaats vacant is op het kerkschip, dan geraak ik misschien aan een

opvolger', lacht hij. Het kerk-schip zelf is een betonnen schip dat oorspronkelijk een heel andere bedoeling had. 'Hitler heeft dit schip laten bouwen. Het moest dienen om de schepen die Engeland aanvielen te bevoorraden.' Het schip was te laat klaar om die functie te vervullen en na de oorlog werd het publiek verkocht. Sindsdien is het de parochie van de varende gemeenschap in Antwerpen. 'Iedere zondag is hier een mis. Dan komt er gemiddeld 150 à 200 man naar de kapel.' Waarom komen er zoveel mensen? 'Na de mis kunnen ze hier met elkaar praten en kunnen ze een *stukske* eten.' De bezoekers zijn niet alleen schippers. 'Iedereen die in de haven werkt komt wel eens naar hier. Soms zijn mensen gewoon nieuwsgierig omdat ze al zoveel over het schip gehoord hebben.' Dan zijn er natuurlijk de schippers zelf. 'Voor de varende gemeenschap is dit hun thuisbasis. Vroeger kwamen schippers elkaar tegen op de schippersbeurs, maar die bestaat niet meer.

Kerstdienst Antwerp Seafarers' Centre

Daarom is het kerk-schip een enorme pleisterplaats geworden om elkaar te ontmoeten.' Het probleem met het kerk-schip als thuisbasis is, dat het op één plek ligt. 'De meesten kunnen hier op zondag niet zijn omdat ze te ver af liggen met hun schip.' Toch komen sommigen van ver om de mis bij te wonen. Volgens pater Verhaeghe heeft dat veel te maken met de sterke band die een schipper heeft met zijn familie. 'Mensen die in Frankfurt liggen, bellen bijvoorbeeld naar de oma of de tante: kan jij voor koffiekoeken zorgen zondagochtend? Dan komen we bij u eten en zijn we samen weg naar het kerk-schip. Zo gebeurt het dat mensen 400 à 500 kilometer rijden om hier te zijn. Dat is echt ongelooflijk.'

'Als ik een schippersvrouw van 92 begraaf, dan is er 200 à 300 man aanwezig.'

Schippers hebben niet alleen een sterke band met hun familie, maar ook met hun vrienden. 'De vriendenkring is heel breed, omdat de meeste schippers een dierbare verloren hebben op het water. Als er zoiets gebeurt dan helpt heel de varende gemeenschap zoeken naar die vermiste persoon.' Dat schept een sterke band. 'Die band blijft heel hun leven bestaan, tot ze sterven.' Pater

Verhaeghe merkt dat duidelijk als hij een begrafenis doet. 'Als ik een schippersvrouw van 92 begraaf dan is er 200 à 300 man aanwezig. Ik heb net nog een vrouwtje van aan de wal begraven en daar liep enkel een nonnetje uit het bejaardentehuis achter. Dat verschil is echt groot.' Schippers hebben een grote aanhang dankzij de mooie en de minder mooie zaken. 'Een minder mooie zaak is bijvoorbeeld een ongeluk. Maar als er een familiefeest is dan zijn ze er ook allemaal bij.' Volgens pater Verhaeghe is er nog een tweede reden voor het hoge kerkbezoek: 'We mogen niet vergeten dat de katholieke inslag heel groot is bij de schippers.' Alle schippers gingen vroeger

naar een schippers-internaat. Die waren voornamelijk in handen van broeders en zusters. 'Ze maakten van die kinderen allemaal kleine religieuzen (*lacht*). Is de jongste generatie schippers ook nog religieus? 'Dat vermindert wat, maar je ziet dat terugkomen als ze ouder zijn.' De haven en de economie draaien

steeds sneller. Als een schipper iets wil bereiken dan moet hij hard werken. 'Als ze ouder worden hebben ze het werken minder nodig. Ze hebben al geld verdiend, ze hebben hun grote boot al kunnen kopen... en dan is er terug tijd om zondag vrijaf te nemen en naar de mis te komen.'

Ons gesprek eindigt met een rondleiding door het kerk-schip. In de grote en kleine kapel zie ik overal afbeeldingen van Sint-Jozef en Sint-Nikolaas. 'Dat zijn onze patroonheiligen. Sint-Jozef beschermt het schip en Sint-Nikolaas de schippers.' In de cafeteria neem ik afscheid van de pater. 'Het was een leuk gesprek. En niet vergeten dat je hier altijd welkom bent voor een hapje en een drankje!' Ik zal het onthouden.

Einde van de traditionele Inspiratietheologie

Antoon SCHOORS

Wat is er in de bijbel waar ?

In de kerken neemt men traditioneel aan dat de bijbel zijn gezag dankt aan goddelijke inspiratie. Die inspiratie werd in de kerk als een dogma geponoerd, maar een eigenlijke theologie van de inspiratie is relatief jong en kwam tot stand door de moeilijkheden met de moderne wetenschappen, zowel de positieve als de historische. Door die problemen werd men ertoe gedwongen die leer over de inspiratie steeds maar precieser te omschrijven. Als men de traditionele denkwijze over God en zijn ingrijpen in de wereld vaarwel zegt, moet men ook de sinds de oudheid ontwikkelde voorstellingen betreffende de inspiratie herzien. Het probleem hangt natuurlijk samen met “de waarheid in de bijbel”.

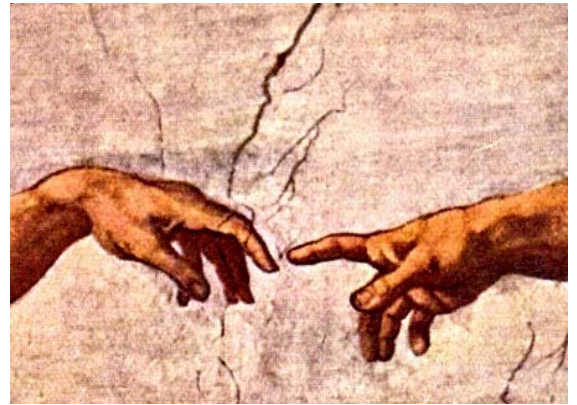
De inspiratieleer is altijd verbonden geweest met de inerrantie of onfeilbaarheid van de bijbel. Ik heb nog geleerd in de zestiger jaren van de vorige eeuw dat het voornaamste effect van de inspiratie die onfeilbaarheid van de bijbel was. Maar die onfeilbaarheid is in kritische milieus langzaam maar zeker afgebrokkeld, want de moderne wetenschap tast ook waarheden in de bijbel aan. Het gevolg daarvan kan, in de woorden van Loisy (*) in het begin van vorige eeuw, als volgt worden geformuleerd: “De vraag is niet of de bijbel dwalingen bevat, maar wat er in de bijbel waar is”.

Inspiratie van de bijbel

De bijbel, de kerkvaders en de middeleeuwse scholastiek kennen geen inspiratietheorie in de moderne zin. Men stelde gewoon dat de bijbel goddelijk geïnspireerd was, maar men vroeg zich niet af hoe dat dan in zijn werk ging. Voor zover we weten, heeft de inspiratie als zodanig ook geen rol gespeeld bij de canonvorming. Maar de christelijke theologie heeft geleidelijk aan een doctrine uitgebouwd: aan de H. Schrift werd meer en meer een absoluut gezag toegekend, zodanig dat wel dra ieder, die aannam dat de bijbelse boeken iets onjuists zouden bevatten, voor ketter werd aangezien.

Het Concilie van Florence (1442) heeft in zijn Decreet voor de Jacobieten (dat zijn de Kopten) niets gezegd over het hoe van de inspiratie: het was alleen geïnte-

resseerd in de eenheid van de ganse bijbel, die God als enige auteur (unum auctorem) had en in de juiste

omschrijving van de canon tegen zogenaamde dwalingen. De inspiratie werd door de reformatoren niet betwist, alleen verwierpen ze bepaalde bijbelboeken, bijvoorbeeld Hebrreeën, Apocalyps, Maccabeeën. Ook in de Roomse kerk waren er theologen, zoals Erasmus, Cajetanus en Seripando die verdedigden dat er graden van canoniciteit waren (zoals voordien reeds Hieronymus had gesuggereerd), maar deze stelling werd door het Concilie van Trente veroordeeld met een beroep op de kerkelijke traditie. Het hoofddoel van de conciliaire uitspraak was de verdediging van de inspiratie van de bijbel met de affirmatie dat God de “auctor” is. Het concilie heeft de echte problemen genegeerd, bijvoorbeeld de verhouding tussen vertaling en oertekst, of het gebruik van moderne onderzoeksmethoden à la Erasmus.

Het Galilei-incident

Het Galilei-incident (niet de zon draait rond de aarde, zoals verondersteld in Jozua 10:12-13, maar omgekeerd) staat symbool voor de natuurwetenschappelijke onbetrouwbaarheid van de bijbel. Zelfs toen onweerlegbaar bleek dat Copernicus en Galilei gelijk hadden, bleven kerk en theologie de absolute inerrantie van de bijbel verdedigen met het argument dat de Schrift aansluit bij de gewone menselijke spreekwijze en dus op dat niveau waar blijft. Op het eerste gezicht is dat verdedigbaar, maar Galilei hield vol dat de volkse spreekwijze fundamenteel fout was; hij ging uit van een nieuwe, experimentele, gekwantificeerde benadering van de fysische realiteit. De theologen hadden blijkbaar nog niet door, dat de natuurwetenschappen een totaal nieuwe benadering zijn van “waarheid”, en dat men dus niet meer op

een naïeve manier kan blijven spreken van absolute waarheid in de bijbel.

Bijbelse geschiedenis sterk ideologisch gekleurd

De inspiratie bleef echter fungeren als een garantie van onfeilbaarheid. Wat de geschiedenis betreft, is deze bescherming tegen dwaling nog belangrijker, want geschiedenis is nauwer verbonden met de geloofsleer zelf, denken we maar aan de “heilsgeschiedenis”. In de 19e en 20e eeuw werd echter ook de absolute historische betrouwbaarheid van de bijbel onderuitgehaald. De enorme toename van historische informatie over het oude Nabije Oosten maakte duidelijk dat de bijbelse geschiedenis een sterk ideologisch gekleurde geschiedenis is met een vaak hoog legendarisch gehalte. En in de laatste vijftig jaar durft men zelfs al zeggen dat er dingen in de bijbel staan die ook ethisch en theologisch niet door de beugel kunnen.

Bijbel interpreteren

Intussen zijn kerk en theologie er nog steeds niet in geslaagd een duidelijke, werkbare definitie van “inspiratie” te geven. Men kan ervan overtuigd zijn dat God op een bijzondere wijze is tussenbeide gekomen bij het ontstaan van de bijbelboeken, ongeveer zoals het beschreven staat in het decreet “Dei verbum” van Vaticanum II. Het “sine ullo errore” (zonder welke dwaling dan ook), dat in het ontwerp decreet stond, moest er tijdens de debatten onverbidde uit, maar positief stelde men, “dat de boeken van de Heilige Schrift de waarheid die God omwille van ons heil in de heilige boeken heeft willen doen optekenen, onwankelbaar, trouw en zonder dwaling leren”. Dat is wat Loisy op het einde van de 19e eeuw reeds “de relatieve waarheid van de Bijbel” noemde. Om die relatieve waarheid te vinden moet men de Bijbel interpreteren. Als het echter om de interpretatie van de bijbeltekst gaat, moet men de tekst ontleden en ontcijferen zoals men dat doet met elke andere tekst; er bestaat geen methode om de bijbel te bestuderen, die anders is dan de literaire studie van andere antieke teksten. Als er dus al een inspiratie is, heeft ze geen invloed op de interpretatie van de bijbeltekst, en is het overbodig haar als een dogma te willen opleggen.

Keuzes wat betreft bindend karakter

Zelfs gesteld dat men de bijbeltekst correct begrijpt, dan maakt men toch nog altijd keuzes wat betreft zijn

Hangt ervan af, wat u bedoelt met “liefhebben, eren en gehoorzamen...”

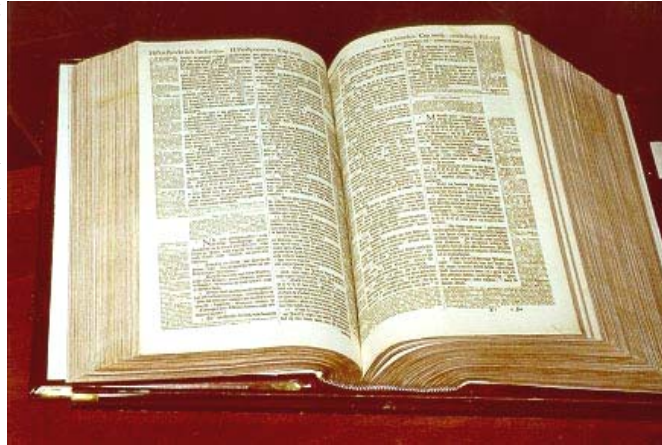
gezag, zijn bindend karakter. Ik geef een paar voorbeelden. Volgens Lev. 11:48, mag men bijvoorbeeld het vlees van een aantal dieren niet eten, maar wij beschouwen dat terecht als voorbijgestreefd. In Lev. 12:3 lezen we dat het verplicht is, de kinderen van het mannelijk geslacht te besnijden, maar Paulus heeft deze verplichting afgeschaft, en daarna werd die praktijk door de kerk zelfs verboden. Volgens Lev. 18:22 is homoseksueel gedrag verboden en volgens 20:13 moet het met de dood bestraft worden. Maar zelfs kerken die op grond van Lev 18:22 homoseksualiteit als zwaar zondig beschouwen, leggen de doodstraf niet op of dringen er niet op aan, terwijl andere kerken de veroordeling van homoseksualiteit volledig verwerpen, hoewel het verbod in Rom. 1:24-27 en 1 Tim. 1:10-11 impliciet wordt gehandhaafd. In opdracht van God vernielden de Israëlieten steden en moordden de bevolking ervan uit. Wij vinden nu dat dit geen navolging verdient en ik ben van oordeel dat God daartoe het bevel niet heeft gegeven. In Mt. 5:31-37 verwerpt Jezus echtscheiding en het zweren van eden. Waarom wordt dan in de Roomse en verscheidene andere kerken zo veel belang gehecht aan echtscheiding en wordt de aansporing om niet te zweren totaal verwaarloosd en zelfs in de kerk overtreden met ontelbare verplichte eedafleggingen?

Het inspiratiebeginsel blijkt dus geen enkele werkbare functie te hebben voor ons bijbellezers. Moeten we het dan toch doen met een kerkelijk leergezag dat voor ons de bijbel interpreteert? Helaas is over dat leergezag dezelfde geschiedenis heengegaan als over de bijbel zelf, ook het leergezag heeft zich vergist. Men moet immers de documenten van een leergezag op dezelfde manier ontleden als men dat met de bijbel doet. En zoals bij de bijbel, is ook hier de vraag niet of ze wellicht dwalingen bevatten, maar wel wat er uiteindelijk waar is.

Zoekt men in de Schrift te veel waarheid, dan loopt men gevaar er te veel fouten in te vinden

In de kerken bestaat nog steeds een soort bijbels fundamentalisme. Daaraan bezondigen zich niet alleen sommige *evangelicals* voor wie de wereld nog altijd in zes dagen geschapen is, maar ook de andere kerken die de bijbel als een heilige of definitieve norm beschouwen.

Hoe kunnen we enerzijds uit de bijbel stukken halen die aanvaardbaar zijn voor ons ethisch aanvoelen en beweren dat ze over goddelijk gezag beschikken “omdat ze bijbels zijn”, terwijl we anderzijds toegeven dat verzen die er vlak naast staan, dat gezag ontberen of zelfs verwerpelijk zijn?

Zelfs de woorden van Jezus, waaraan we graag meer gezag willen toekennen, kennen we niet meer in hun oorspronkelijke vorm. In de bijbel staan zoveel contradicties en zoveel onaanvaardbare uitspraken, dat het een onhoudbare positie wordt er een absoluut gezag of enige onfeilbaarheid aan toe te kennen. Om nog eens Loisy te citeren: “Zoekt men in de Schrift te veel waarheid, dan loopt men gevaar er te veel fouten in te vinden.

De bijbel tot opbouw en versterking van ons geloof

Is daarmee de bijbel een voor het geloof waardeloos geschrift geworden? Zeer zeker niet. De bijbel is ons gegeven als het woord van God, tot opbouw en versterking van ons geloof, als uitnodiging tot een beter leven, tot troost en bemoediging in onze strijd en tot hoop op een Godsrijk dat ons tot vreugde zal zijn. Maar de bijbel is ook een historisch document uit een verleden en uit een cultureel en sociaal milieu dat grondig verschilt van het onze.

Elk woord in de bijbel is een woord van mensen, en moet geïnterpreteerd worden. Geen enkel bijbelwoord geeft ons chemisch zuiver het woord van God. Uitleggingen die geen enkel historisch perspectief aanvaarden maken van de bijbel een tijdeloos document, waarin het gevaar steekt dat we Gods woord identificeren met hopeloos voorbijgestreefde normen en overtuigingen, terwijl alleen een gezond relativeren ons kan behoeden voor een dodelijk fundamentalisme.

Bijbelse inspiratie een overbodige complicatie

De bijbel is helemaal het werk van mensen, maar hij is voor christenen een fundamenteel document, in die zin canoniek, omdat hij ons de verhalen, de gebeden, de ethische normen, de profetische woorden van onze “vaderen” in het geloof overlevert. (En ook onze moeders; ik wil niet voor een sexist versleten worden.) Het

zijn teksten die ons tonen hoe zij hun geloof in God hebben beleefd en niet beleefd, hoe zij met God hebben geworsteld, tot hem hebben gebeden, in hem hun vertrouwen hebben gesteld. Het zijn modellen waar we ons eigen verhaal kunnen over heen leggen om door confrontatie ermee waarschuwing en aanklacht, bemoediging en be-

vestiging te vinden. De bijbel is gedurende een duizendjarige geschiedenis neergeschreven, maar met onze gelovige levensgeschiedenis schrijven we tot op onze dagen dit verhaal verder. De bijbelse inspiratie lijkt mij daarbij een overbodige complicatie.

(*) Alfred **Loisy**, geboren in Ambrières (Marne) op 28 februari 1857 en gestorven op 1 juni 1940, was een Frans Rooms-katholieke theoloog

prof. Antoon SCHOORS is emeritushoogleraar aan de KULeuven

Voorzitter synodale raad herkozen voor vier jaar

De synodevergadering, het parlement van de Verenigde Protestantse Kerk in België, kwam op zaterdag 21 juni jl. samen om dr. **Guy LIAGRE** te herkiezen voor een nieuw mandaat. Voorzitter Liagre maakte de balans op van de vele uitdagingen, waarmee de Protestantse Kerk in België geconfronteerd wordt. Hij onderstreepte dat hij zich met de medewerking van elk kerklid wil blijven inzetten voor de groei en de levenskracht van de Kerk.

Samen met de jongeren, de ouderen, de kerkleden en de predikanten wil de protestantse Kerk aanwezig zijn in onze samenleving met het oog op dialoog en ontmoeting.

Met dit perspectief voor ogen spelen Franstalige en Nederlandstalige jongeren een centrale rol. Zij organiseren dit jaar in België opnieuw een humanitair KAP-kamp (= Kameraden, Ambachtslui en Partners). Het KAP-kamp wordt afwisselend in Afrika en in Europa georganiseerd. Dit project brengt jongeren uit Kerken in Nederland, Congo, Zuid-Afrika, Rwanda en België samen.

Door nieuwe projecten met partners tussen verschillende generaties en over haar grenzen heen te organiseren, blijft de Kerk levend en creatief. Zij doet dit in navolging van één van de principes van de Reformatie, die haar aanzet om zich nooit tevreden te stellen met hetgeen ze is, maar voortdurend open te staan voor hervorming.

Meer informatie over de verkiezing : synodebureau van de VPKB (tel. 02/511.44.71 – e-mail uniprobels@skynet.be)
Meer informatie over het KAP-kamp : Peter VAN CLEEMPUT, protestantse jeugddienst Op Vrije Voeten (tel. 03/226.91.95 – e-mail ovv@jeugdwerknet.be)

Perscommuniqué Bepro nr. 618

35ste Vlaamse Diaconale Dag

zaterdag 18 oktober 2008

V.P.K.B. Gent-Noord/Rabot

Grenzeloos. Identiteit en openheid, een controverse?

De wereld is niet alleen een dorp. Het is bovendien een dorp dat snel verandert. Iedereen wordt geconfronteerd met verschillende culturen en religies in zijn omgeving. Het kan je nieuwsgierig maken, maar ook angstig. In een wereld waar alles mogelijk lijkt en waar je kunt worden wat je wil, is het blijkbaar van belang goed te weten wie je bent en op zoek te gaan naar je identiteit.

Ook binnen VPKB-gemeenten zie je dit proces. Het individuele gemeente-lid is niet meer zo 'protestants' als vroeger. Maar ook de gemeenten zelf gaan op zoek. Terwijl de éne gemeente nog vrij homogeen lijkt, zie je in een andere gemeente een grote zichtbare verscheidenheid aan culturen.

Op deze studiedag willen we een paar vragen stellen. Hoe gaan we om met diversiteit? Gaat dat alleen over wel of geen migranten in de kerk? Hoe vreemd voelen wij ons? Zijn identiteit en openheid tegenstellingen? Wat gebeurt er in Europa binnen kerken en kunnen bijbelteksten ons inspireren?

Gastspreekster is Jet den Hollander, Mission in Unity, WARC, Genève

Verder op het programma staan een interactiefspel, getuigenissen en een afsluitende viering.

Datum en plaats: de studiedag gaat door op 18 oktober in de Protestantse Rabotkerk te Gent, Begijnhoflaan 31. De koffie zal klaar staan om 9u30, het programma begint om 10 uur en we ronden om ongeveer 16u30 uur de dag af.

Deelname in de onkosten €5 (inclusief maaltijd).

Organisatie: Werkgroep Missionaire Gemeente-opbouw, Motief vzw, Op Vrije Voeten en de Open Poort

Motief vzw Volwassenenvormingswerk vzw

Motief/Volwassenenvormingswerk werkt sinds januari 2006 met en voor de protestantse gemeenten om een gevarieerd scala aan vormingsactiviteiten voor zowel gemeenteleden als andere geïnteresseerden aan te kunnen bieden. Gemeenten kunnen Motief/Volwassenenvormingswerk om ondersteuning vragen voor hun vormingswerk bijvoorbeeld informatie over sprekers, het maken van folders of het voeren van promotie.

De samenwerking met organisaties buiten de VPKB, een open aanbod aanbieden rond het specifieke thema *Geloof en samenleving*, is vanaf 2006 een nieuwe manier van werken voor het Volwassenenvormingswerk. Het was een voorwaarde om in aanmerking te kunnen komen voor subsidie van de overheid. Zij ging deze uitdaging aan omdat dit een kans was om door te kunnen gaan met het werken aan het broodnodige lerende aspect in onze kerken. Motief/Volwassenenvormingswerk stimuleerde een openheid naar de samenleving door ook in bredere kring dan alleen (de) eigen gemeente(n) uit te nodigen. Zo zag zij kansen voor het vormingswerk over kerkgrenzen heen, om samen met anderen, niet-gelovigen en anders-gelovigen, te zoeken naar mogelijkheden voor een rechtvaardige en meer menselijke samenleving.

Eén Motief - twee partners

In Motief vzw werken twee partners samen, waarvan het *Volwassenenvormingswerk van de VPKB* er één is en de andere de *Werkplaats voor Theologie en Maatschappij*, waarmee daarvoor ook al een langdurige samenwerking bestond. Motief is erkend door het ministerie van cultuur als een autonome vormingsinstelling gespecialiseerd in het thema *Geloof en samenleving*. Het grote voordeel daarvan is dat haar specifieke werking daardoor financieel mogelijk wordt. De keerzijde daarvan : dat er aan bepaalde voorwaarden moet worden voldaan.

Veranderingen vanaf 1 september

Vanaf 1 september zullen er binnen Motief enige veranderingen plaatsvinden om voortaan meer slagvaardig te kunnen werken en om meer vormingsactiviteiten over geloof en samenleving ook buiten de kaders van de kerk aan te kunnen bieden. Motief zal vanaf 1 september zelfstandiger gaan functioneren met bestuurders die een grote loyaliteit behouden t.a.v. VVW-VPKB en WTM. Maar ook met nieuwe bestuurders vanuit andere organisaties en invalshoeken, die het Motief-project nauw aan het hart dragen. Er komt dus één bestuur, zonder een formele vertegenwoordiging vanuit VVW en WTM, maar dat wil zeker niet zeggen dat de samenwerking tussen Motief, VVW en WTM ophoudt.

Integendeel! Verder zullen we voortaan vanuit één locatie werken: er is gekozen voor Antwerpen (Boomsesteenweg 269). Beide halftijdse medewerkers van het Volwassenenvormingswerk, Eefje van der Linden en Hanna Mampuys, zullen na 1 september niet langer werkzaam zijn voor Motief. Er zal een nieuwe voltijdse educatieve medewerk(st)er worden aangetrokken zodat Motief over twee voltijdse educatieve medewerk(st)ers kan beschikken.

Toekomst

Wat niet verandert, is dat Motief boeiende en inhoudelijk sterke vormingsprogramma's rond het thema *Geloof en samenleving* blijft aanbieden voor protestantse gemeenten en hun gemeenteleden, maar ook voor vele andere groepen en organisaties. Ook blijven we graag met u meedenken over vormingsactiviteiten. Motief kan beschikken over een uitgebreide collectie van vormingsmateriaal (video's, DVD's...) en een uitgebreide bibliotheek.

De veranderingen in het vormingswerk betekenen wel, dat er helaas niet langer een betaalde vrijgestelde volwassenenvormingswerk(st)er beschikbaar is voor het Volwassenenvormingswerk vanuit de VPKB, zoals dat jarenlang het geval is geweest. Er wordt gekeken in hoeverre er nog mogelijkheden zijn voor het volwassenenvormingswerk van de VPKB, waardoor vorming en toerusting voor gemeenteleden kan worden gestimuleerd en gecoördineerd.

Contactpersonen

Voor uw vormingsaanbod en voor uw aanvraag kunt u voorlopig nog contact opnemen met Eefje van der Linden of Hanna Mampuys in Brussel (02 510 61 62). We hopen u in september te kunnen melden wie de contactpersoon zal zijn voor de VPKB-gemeenten. Wij houden u op de hoogte.

Gertjan BIKKER (voorzitter VVW vzw)
Greet HESLINGA (voorzitter Motief vzw)

Studiefonds : Ik help een kind

Dit is de naam van het studiefonds van de Coördinatie Kerk en Wereld. Daaruit ontvingen jongeren van de *Eglise Presbytérienne au Rwanda* financiële steun voor hun secundaire studies. Vele donateurs geven al jaren trouw.

Met nieuwe donateurs zijn we erg blij. En met elke eenmalige gift! Giften kunt u storten op rekeningnummer 125-9302045-30 van Protestantse Solidariteit o.v.v. 'Ik help een kind' (fiscaal attest vanaf 30 Euro)

Contactpersoon:

Jean Lenders
tel. 03-666.24.99
E-mail:
ikhelpeenkind@hotmail.com

Gevangenis-aalmoezeniers uit 21 Europese landen vergaderen

Meer dan zestig gevangenis-aalmoezeniers uit 21 Europese landen hielden van 26 tot 30 mei jl. hun vierjaarlijkse conferentie, met als thema "I sat with the prisoners". Deze conferentie werd georganiseerd door de Europese afdeling van de *International Prison Chaplains' Association (IPCA)*. De Evangelisch-Lutherse Kerk van Neder-Saksen voorzag in het grootste deel van de middelen om deze conferentie te Springe (nabij Hannover) mogelijk te maken.

De IPCA, in 1985 geboren in de schoot van de Wereldraad van Kerken, zorgt voor regelmatig internationaal en oecumenisch contact tussen gevangenis-aalmoezeniers in de vorm van conferenties.

Aan de conferentiegangers werd door mijn orthodoxe collega uit Brussel, Constantin Zamfir, een bemoedigend schrijven voorgelezen van Bartolomeüs, de oecumenische Patriarch van Constantinopel. Van protestantse zijde waren er zowel deelnemers uit de gevestigde kerken alsook een ruim aantal evangelicals. Er was ook een behoorlijk aantal katholieken. In Nederland kregen de katholieke gevangenis-pastores van hun Bisschoppen de onderrichting dat ze de communie alleen nog aan katholieke gedetineerden mogen uitreiken. Voordien was er een veel ruimere praktijk mogelijk. Verschillen in eucharistische theologie blijven voorlopig nog een breekpunt op de weg van de oecumene. Het aantal orthodoxe deelnemers was eerder beperkt in aantal en ook in hun contact met anderen door de taalbarrières.

De lezing van Dr. Jonathan Burnside over 'religious interventions in prisons' vond ik het meest boeiend. Hij deed wetenschappelijk onderzoek naar het concreet effect van religieuze bijstand in gevangenissen. Maakt het enig verschil uit dat de kerken actief zijn in de strafinrichtingen? Zijn onderzoek roept enerzijds op tot een voortdurende zelfkritiek voor de wijze van religieuze bijstand verlenen, maar geeft ook anderzijds zéér bemoedigende resultaten. Het doet er wel degelijk toe dat er aalmoezeniers werkzaam zijn in onze strafinrichtingen!

De verkiezing van het nieuwe Europese bestuur, ging deze keer zonder enige moeite of discussie. De Rooms-katholieke Wim Timmer uit Nederland en de Methodische Alan Ogier uit Engeland werden beiden verkozen tot voorzitter. Het wordt dus een tweespan dat de komende vier jaar IPCA Europa zal leiden. De volgende Internationale Conferentie van de IPCA is voorzien voor 20-25 augustus 2010 te Stockholm in Zweden.

Ds. Christian BULTINCK, gevangenis-aalmoezenier

Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid

Stem van het boek

De *Stem van het Boek* nadert een jubileum. Al bijna twee decennia brengt dit kwartaalschrift actuele en belangwekkende boeken en tijdschriften onder de aandacht van studenten en docenten in de theologie, leraren godsdienst en levensbeschouwing, gelovigen en leken. En dit met een brede visie, steeds verdeeld over ongeveer tien rubrieken. Nu eens trekt een rubriek als 'jodendom en islam' de aandacht, dan weer 'ethiek en filosofie'. Elk nummer opent met een artikel dat een belangrijk boek of thema of auteur voor het voetlicht brengt.

De recensenten, grotendeels medewerkers van de FPG, doen hun best zorgvuldig en objectief te rapporteren, en wel korte tijd na verschijnen van het boek. Dat bevalt, want de lezerskring reageert levendig en lovend op deze benadering. Dit alles voor de haast te verwaarlozen prijs van € 12,50 (buitenland €13,70) voor vier nummers per jaar.

Waarom zou u zich niet abonneren of iemand verrassen met een abonnement? Wij bieden een aantal mogelijkheden. Wilt u...

- een gratis proefnummer ontvangen?
- meteen een abonnement nemen?
- iemand verrassen met een geschenk-
abonnement?

Stuur uw naam en adres met postcode naar: Administratie *Stem van het Boek*, Bollandistenstraat 40, B-1040 Brussel.

Jaarafsluiting

Zoals in het vorige nummer reeds gemeld sloten wij in mei met studenten en docenten van de afdeling het jaar af. Prof. Jurjen Wiersma sprak tot ons over 'Een woord voor de wereld: welk woord? welke wereld?' Het naderende afscheid van de spreker gaf een persoonlijk tintje aan zijn betoog. Aldus geanimeerd en geïnspireerd zetten wij de bijeenkomst voort met een lichte lunch. Het was goed om elkaar te ontmoeten, en het voornemen is om hier een vaste gewoonte van te maken aan het begin en het einde van elk werkseizoen.

Studiedagen

Spiritualiteit

Op maandag 10 en dinsdag 11 oktober a.s. houdt de Afdeling haar jaarlijkse interdisciplinaire studiedagen. Plaats van handeling is de Oude Abdij van Kortenberg. Wij zijn hier in het verleden verschillende malen geweest en hadden er goede ervaringen. Het thema zal zijn: 'Spiritualiteit: de geest(en) onderscheiden'.

Theologie of godsdienstwetenschap studeren

Tot 6 juli en daarna weer vanaf 18 augustus kunt u zich opgeven om aan de FPG theologie of godsdienstwetenschap te studeren. U wordt met open armen ontvangen en kunt alles te horen krijgen over de mogelijkheden om vol- of deeltijds of als vrij student te studeren.

Informatie

- bij de decaan, prof. Peter Tomson
(02/527.03.08, pjtomson@evoet.be)
- of bij de secretaresse, Anne Joué
(02/735.67.46, info@protestafac.ac.be).

Scheepje onder Jezus' hoede

Als we in Bremerhaven aankomen, voelen we de wind en ruiken de zee. Met een twintigtal theologen uit bijna net zoveel verschillende landen vormen we de internationale commissie van de *Kirchentag*. Vandaag zijn we als toeristen op uitstap. We bezoeken een nieuw museum: het 'emigratiemuseum'. We stappen terug in de tijd en staan plotseling aan een 'tranenkade' met levens-echte wassenbeelden. Ik begin te beseffen wat voor drama's zich hier hebben afgespeeld. Afscheid nemen. Koffers staan opgesta-

peld, je hoort lawaai en een kleutertje valt bijna in het water. 'Kijk, die heeft honger!' zegt iemand en wijst op een man die zijn beide handen als een kommetje omhoog houdt. 'Welnee! Hij is aan het bidden! Dat is een joodse gebedshouding.'

Bremerhaven was jarenlang de belangrijkste emigratiepoort van Europa richting Amerika. Ongeveer 7 miljoen mensen scheepten in en gingen een onbekende toekomst tegemoet. Waarom? Langzaam wordt het duidelijker. Ze werden opgejaagd. Het waren heel verschillende mensen die door Europa werden uitgespuwd omdat ze anders waren. Het waren geleerden, dokters maar ook gewone mensen op zoek naar een normaal leven en wat geluk. Veel Joden maar ook protestanten die meer geloofsvrijheid zochten. Vreemd dat je deze geschiedenis wel kent en toch niet beseft.

We komen aan in Amerika. In grote ijzeren kooien worden we in quarantaine opgesloten. Hier volgt de 'slimme migratiemethode'. Zieken en gehandicapten komen er niet in. Families worden uit elkaar gerukt. Opnieuw tranen. Vervolgens kun je op een computer de vragen beantwoorden die de emigranten ook werden gesteld. Heb je geld bij je? Ben je een anarchist? Welke kleur haren heb je? En welke kleur ogen? Is het een wonder dat ook racistische ideeën werden geëxporteerd?

Naast Noord-Amerika was ook Argentinië geliefd. Zo kwam de trekharmonica in Argentinië en klassieke muziek, maar ook Nazi's die geholpen werden door het Rode Kruis en de Rooms-katholieke Kerk. Onthutst en vol indrukken verlaten we het museum.

De voorouders van mijn Amerikaanse collega kwamen ook uit Europa. De Hongaarse collega vindt in het computerbestand zijn eigen familie terug. De mevrouw uit Chicago met prachtige Spaanse namen heeft een Friese oma uit Oranjewoud. Misschien heeft de oma van haar oma ooit de oma van mijn oma in Friesland ontmoet? De collega uit Italië vertelt over de duizenden immigranten die letterlijk aanspoelen vanuit Afrika. Zou er voor hen ooit een museum worden ingericht? De Lutherse collega die uit Malawi komt maar nu in Duitsland werkt vraagt: 'En waar is de herinnering aan de slavenhandel in deze haven?' Ik blijf het antwoord schuldig.

Ik wens u een goede vakantie en kom veilig weer thuis!

ds. Saskia KETELAAR is predikant te Geraardsbergen

Motief “goes spiritual”

Nieuwpoort

van de New Age beweging vertelde dat de Maya's in 2012 terugkeren. De spreker drong er op aan tegen die tijd je leven in orde te brengen. Hoewel dit nogal bedreigend klonk, was hij er zelf nogal kalm en vrolijk onder. Vermoedelijk lag hij zelf goed op schema.

Spiritualiteit is in. Ze wordt als koopwaar aangeboden in cursussen, workshops en op markten. Net als u mijd ik over het algemeen de plekken waar Wicca, New Age en Keltische rituelen worden gepromoot. En toch, van 16 tot en met 18 mei jl. was er in Nieuwpoort een spiritueel weekend waar deze religies zich konden presenteren naast de erkende levensbeschouwingen. Motief kreeg de kans er een workshop te geven en zo kregen we de gelegenheid onszelf eens onder te dompelen in en te proeven van deze spirituele markt.

Om u een indruk te geven. Tijdens een heksenritueel (Wicca) werden er heel wat knuffels uitgedeeld. Iemand

Bij een standje christelijke meditatie werd ik directer aangesproken. De persoon in kwestie probeerde me te overtuigen op een manier waarvan Jehova's getuigen nog iets kunnen leren, maar het bleek de man alleen maar te gaan om een eerherstel van de woestijnvaders.

De wat anarchistisch uitziende “Kelten” spraken mij het meest aan. Vriendelijk vroegen ze om ‘mee te chanten’. Dat is een klein ritueel waarin je, staande in een kring, samen een onverstaanbaar woord zingt. Het geeft energie en rust, en duurt slechts 5 minuten. Energie kan iedereen goed gebruiken en het zou mijn onderdompeling compleet maken. Daarna was het immers mijn beurt om iets van de spiritualiteit van het protestantisme te vertellen.

Onze workshop, *Geuzen, geloven die in God?*, trok in vergelijking met de heksen en de New Age slechts een klein groepje mensen. Op flappen inventariseerde ik met de deelnemers wat ze al wisten en wat ze graag wilden weten over het protestantisme. De vragen waren niet verrassend. Maar al snel werd er na de inleiding in de groep gediscussieerd over de onbevleete ontvangenis, de erfzonde, over je verantwoordelijk voelen ten aanzien van de wereld, of de mens goed of slecht geboren is.

Totaal onverwachts dook dan de vraag op waarom het *Protestants Sociaal Centrum in Antwerpen* uitgeprocedeerde vluchtelingen helpt. De vraagsteller liet duidelijk zijn ongenoegen over de hulp aan deze mensen horen. Uitgeprocedeerde vluchtelingen zullen echt wel iets mispeuterd hebben, zo was zijn mening. Na enige feitelijke uitleg, probeerde ik aan de hand van het verhaal van Kaïn, de eerste vluchteling in de bijbel, te vertellen vanuit welke spiritualiteit protestanten zich inzetten voor vluchtelingen, ook de uitgeprocedeerden en mensen zonder papieren. Ik weet niet of ik de man uit Antwerpen heb kunnen overtuigen. Dat is ook niet de taak van het vormingswerk. Onze bijdrage is slechts bescheiden : het gesprek op gang te brengen, verschillende meningen te laten klinken, in de hoop een verandering op gang te brengen.

En voor wie wil weten of het ‘chanten’ mij rust gebracht heeft? Ik had ongemerkt te enthousiast meegedaan. 's Avonds had ik geen stem meer. Rustig werd het in elk geval wel - in huis.

Eefje VAN DER LINDEN,
Educatief medewerkster Motief

Geuzenfeest te Horebeke

15 en 16 augustus 2008

van 6 tot 16 jaar. Op zaterdag wordt, wegens het succes vorig jaar, 's avonds opnieuw een Boombal georganiseerd. In de namiddag is er een open podium voor jonge muzikanten.

Evenals voorgaande jaren kan er door belangstellenden worden gekampeerd.

De opbrengst van het feest gaat, zoals eerder, deels naar de schoolkinderen van San Isidro in Bolivia, de kinderen van het weeshuis in Ouagadougou, Burkina Faso en naar een derde project, nl. de renovatie/nieuwbouw van een school in Musabike (Rwanda); dit laatste is een project van 'Kerk en Wereld'.

Meer informatie over het programma en de mogelijkheid tot opgave voor het Boombal en de eetfestijnen op beide dagen vindt u op de website: www.geuzenfeest.be.

Ook deze keer wordt een programma met verdieping en amusement geboden en wel rond het thema "Samen horen – samen zijn". De werkgroep wil duidelijk maken dat we niet anders kunnen dan samen leven met de mensen om ons heen, dichtbij en veraf.

Het thema wordt uitgewerkt in de oecumenische dienst op vrijdag en het daarop volgende debat met een drietal 'deskundigen'. In de namiddag is er o.a. een praatcafé waar er in een informele sfeer met o.a. 'ervaringsdeskundigen' over het onderwerp kan worden verder gebabbeld.

Het amusement bestaat o.a. uit dans, verhalen of een bezoek aan een tentoonstelling over "Globalisering", en ook een activiteit voor de jeugd

Namens de werkgroep Geuzenfeest

Protestantse Kerk Horebeke

Ds. Freek-Jan Daane

Korsele 40, 9667 Horebeke

Tel. 055 499 028; GSM 0486 788 274

PROGRAMMA*Vrijdag 15 augustus*

- 09 uur onthaal met koffie en een rozijnenboterham
- 10 uur oecumenische viering in de grote tent met medewerking van het koor "Vlaamse Olijfborg"
- 12 uur debat over het thema "Samen boren - samen zijn" met prof. Ulrich Libbrecht, ds. Marc Loos (Kerk&Wereld) en dhr. Filip De Bodt (vzw "t Uilekot"-Herzele)
- 13 uur lunch
- 14 uur diverse activiteiten: salsa dansles, praatcafé met 'ervaringsdeskundigen' over het thema, verhalen door Don Fabulist, power-point-presentaties over de Geuzenhoek en de volks schrijver Abraham Hans, tentoonstelling over "Globalisering", volksspelen(-toernooi), "quiz" spel rond het thema voor de jeugd van 6-16 door Op Vrije Voeten en de Horebeekse Jeugd Vereniging
- 17 uur zangdienst met de "Vlaamse Olijfborg" en het parochiaal koor van het dekenaat Horebeke
- 18 uur aperitiefconcert door de band "Collective Memory"
- 19.30 uur mediterrane barbecue en ook vegetarische gerechten
- daarna gezellig samenzijn
- 's avonds kampvuur

Zaterdag 16 augustus

- 9.30 uur ochtendgebed ergens op het terrein met aansluitend ontbijt
- 10 uur wandeling geleid door natuurgids Filip Hebbrecht (Natuurpunt)
- lunchtijd aperitief en lunch
- 14.45 uur wandelconcert door de Horebeekse Koninklijke Harmonie Sint Cecilia
- 15.30 uur vrij podium voor jonge muzikanten
- 16.30 uur concert door het solidariteitskoor "Sapukay" met wereldmuziekliederen
- 18 uur dansinitiatie Boombal
- 19 uur eetfeest met Jambalaya (een variant van paëlla)
- 21 uur Boombal
- ten slotte kampvuur met warme chocolademelk

Verder : infostands over onze projecten in Bolivia, Burkina Faso en (nieuw!) Rwanda; een tombola, een cocktailbar, broodjes voor de lunch en nog veel meer!

De Grote Witte Tent**KERK- en RECREATIEWERK**

Vier mee, 45 jaar GWT!
19 juli t/m 17 aug.
Dillingen, Luxemburg

zondags om 10:00 uur
kerk- en zangdiensten
zondags om 19:00 uur

- ☑ nederlandsstalige activiteiten
- ☑ kinder- en tienerclubs
- ☑ sport- en spelavonden
- ☑ avondsluitingen
- ☑ kampvuur
- ☑ droppings

team 1 van: 16.07.08 t/m 02.08.08
team 2 van: 01.08.08 t/m 19.08.08

Ben jij tussen de 18 en 28 jaar en heb je nog géén stekkie voor a.s. zomervakantie? Dan hebben wij voor jou nog een laatste kans! Meld je nog snel aan voor één van de teams!

Teamleden werving
email: teamleden@grotewittetent.nl
zie voor meer informatie de Info-Bulletin

Jochem Kocista
+31 (0)35-8881368
+31 (0)6-51004409

www.grotewittetent.nl

Kerken in België

Bent u met vakantie of op weekend in België en wenst u graag een kerkdienst

bij te wonen, surf dan naar onze website www.arpee.be waar u onder het kopje "Adressen" voor "Kerken" kiest.

Er zijn verscheidene zoekmogelijkheden : per provincie, per taal, per denominatie, per postnummer of op naam van de Kerk. U vindt er ook een lijst van alle kerken in België, die behoren tot de Administratie Raad voor de Protestants-Evangelische Eredienst.

Weg van de snelweg

“Kerkmozaïek” bleek in dit zomernummer nog een pagina vrij te hebben voor een artikeltje – “een wervend artikel”, dixit onze predikant – over het Protestants Museum van Horebeke.

Aan wervende brieven, artikelen en brochures, beginnend met een mooi verhaal en afsluitend met een rekeningnummer, geen gebrek! Fondsenwerving blijkt overal nodig, en je moet al een hart van gewapend beton hebben om niet af en toe de portemonnee boven te halen en Broederlijk of anderszins te Delen, Protestantse of andere Solidariteit te beoefenen.

Onlangs mochten we een Franstalige hoewel vriendelijke brief ontvangen waarin de start van een nieuw Belgisch Protestants Museum werd aangekondigd. Niet zomaar een museumpje, nee, “un Musée Virtuel”! Sur la Toile! Naar Frans voorbeeld ongetwijfeld, waar zoiets allang bestaat. Een dergelijk internet-museum heeft geen gebouw, geen personeel en zelfs geen museum-objecten nodig: plaatjes en praatjes volstaan. Voor ’n bezoekje hoeft u niet te verplaatsen, en de toegang is gratis. Vandaar misschien het rekeningnummer onderaan de brief. We wensen de initiatiefnemers alle succes en veel sterkte toe; wie weet komt er ooit een Nederlandstalige versie.

Maar bent u op zoek naar “the real thing”, kom dan een kijkje nemen in Horebeke. Weg van de snelweg en de files vindt u daar het Protestants Historisch Museum *Abraham Hans*, in een historisch gebouw, met personeel klaar voor een babbel, en met (on)regelmatig bijzondere tentoonstellingen. De toegang is bijna gratis. Het landschap helemaal. En een geleid bezoek aan de Protestantse omgeving kan ook.

Eigenlijk zou bovenstaande oproep overbodig moeten zijn voor de lezers van *Kerkmozaïek*. “Schaam u Vlamingen. Schaam u Hollanders. Schaam u omdat ge vierhonderd jaar lang de Bosgeuzen van Corsele aan hun lot hebt overgelaten!” Aldus het slot van een cursiefje van Boontje, alias L.P. Boon. Wij in Horebeke schamen

ons eerder over onze statistieken, die leren dat onze museumbezoekers van overal komen, behalve uit protestantse kringen, uit alle onderwijsnetten behalve ... , uit allerlei parochies behalve ... ; een enkele uitzondering hier of daar niet te na gesproken. Zoek daar maar eens een verklaring voor! U weet dus wat u te doen staat, tussen twee exotische reizen door.

Wilfred DE JONGE

Protestants Historisch Museum A. Hans

Korsele 34 – 9667 HOREBEKE

055/499264

www.museumabrahamhans.com

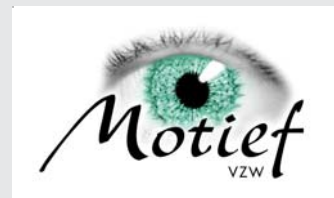
widejo@skynet.be

vzw Motief werft aan :

Voltijdse educatieve medewerker (m/v)

Motief vzw is een autonome vormingsinstelling gespecialiseerd in het thema ‘ geloof en samenleving’ en erkend door het Vlaamse ministerie van cultuur.

Motief vzw heeft een gevarieerd vormingsaanbod van thema’s die passen in het thema ‘ geloof en samenleving’. Grote aandacht gaat uit naar vorming rond interlevensbeschouwelijk samenleven en interculturaliteit. Als een rode draad doorheen het aanbod loopt het thema van identiteitsvorming.

Motief vzw werkt nauw samen met de regionale vormingsinstellingen, Vormingplusorganisaties, en met allerlei vormingsdiensten met verschillende levensbeschouwelijke achtergrond. Ook een goede samenwerking met het vormingswerk van de VPKB vindt Motief belangrijk.

Profiel:

Motief vzw is op zoek naar een all-round vormingswerker. Iemand die sterk is in het begeleiden van groepen en groepsprocessen, over organisatorische capaciteiten beschikt en met goede redactionele en communicatieve vaardigheden. Hij/zij houdt van zelfstudie, kan zelfstandig werken maar functioneert ook prima in een team. Binnen Motief past iemand met kennis van levensbeschouwelijke achtergronden en een maatschappijkritische visie.

Hij/zij heeft minimaal diploma hoger onderwijs van het korte type met een menswetenschappelijke of sociaal-pedagogische inslag.

Taken:

- Programmeren, organiseren en begeleiden van vormingsprogramma's op het snijpunt van geloof en samenleving; interculturaliteit en (inter)levensbeschouwelijke identiteit.
- Uitbouwen en onderhouden van contacten en samenwerkingsverbanden met vormingspartners, allerhande (allochtone) emancipatiebewegingen en groepen van uiteenlopende religieuze achtergrond.
- Visieteksten, artikels en standpunten uitschrijven
- Samen met vrijwilligers, medewerkers en docenten richting geven aan het beleid en werken aan missie en doelstellingen van de organisatie.

Motief biedt:

Een voltijdse betrekking met een contract van onbepaalde duur (met proefperiode).

Loonbarema CAO 329 (sociaal-cultureel werk). Werkervaring wordt in aanmerking genomen voor loonberekening.

Praktisch:

Schriftelijke kandidatuurstelling met motivatie voor deze jobkeuze en curriculum vitae opsturen vóór 21 augustus naar de voorzitter van vzw Motief: Greet Heslinga, p/a vzw Motief, Boomsesteenweg 269, 2020 Antwerpen. Of e-mail: info.motief@skynet.be

Datum indiensttreding: 15 september 2008 of zo spoedig mogelijk daarna.

Plaats tewerkstelling: secretariaat Motief, Boomsesteenweg 269 te 2020 Antwerpen.

De weerhouden kandidaten worden uitgenodigd voor een gesprek en een praktische proef op vrijdag 29 augustus.

Voor meer informatie:

o.a. uitgebreide profielschets, zie Webstek: www.motief.org of telefonisch op te vragen via: 03/216 94 83

Dominee gezocht

De Johanneskerk te Genk

Wij zijn een kleine, maar hechte gemeente in het Limburgse met een open visie op de wereld. Wij vinden dat de kerk er niet alleen is voor onszelf, maar ook een rol moet spelen in de samenleving. Daarom participeren wij in het culturele en sociale leven van Genk en verlenen medewerking aan oecumenische en inter-religieuze initiatieven.

Wij zoeken een nieuwe dominee (m/v), dat wil zeggen:

- Een goede theoloog, die z'n bijbel kent en vandaar uit "iets te zeggen heeft"
- Een gewoon mens, die met beide benen op de grond staat
- Een pastor die meeleeft met de mensen
- Een open geest, die graag over allerlei maatschappelijke en religieuze grenzen heen kijkt.

Werkprofiel:

- Voorgaan in de zondagse eredienst en andere speciale diensten
- Pastorale hulpverlening in geval van nood
- Stem en aanspreekpunt van het protestantisme in Genk
- Participant in de culturele werking van de kerk (Karl Barth Centrum)
- Meedenken en meedoen in "het Abrahamhuis" (oecumene en interreligieuze dialoog)

Creativiteit en nieuwe initiatieven op elk van deze terreinen worden verwelkomd. Bereidheid om mee te denken en mee te helpen in de gemeente is aanwezig.

Meer informatie

telefoon: Evelyne van der Star (089717363)

e-mail: peter_ledwon@hotmail.com

website: www.johanneskerk.be

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

Dr. Guy Liagre

Redactieteam

Judith van Vooren

Bea Smetryns-Baetens

Ernst Veen

Dick Wursten

Redactieadres:

Marsveldstraat 5 - 1050 Brussel

tel.: +32-(0)2-511 44 71

fax.: +32-(0)2-511 28 90

E-mail: kerkmozaïek@vpkb.be

Web-site Internet:

<http://www.protestanet.be/VPKB>

Prijzen Kerkmozaïek

- Individueel abonnement: 15,00 Euro
- Groepsabonnement: 12,50 Euro (vanaf minimum 5 exemplaren naar éénzelfde adres)
- Steunabonnement: 20,00 Euro

Storten

kan op rekeningnummer 068-0715800-64 van de Verenigde Protestantse Kerk in België, Marsveldstraat 5, 1050 Brussel.

IBAN BE29 0680 7158 0064

BIC GKCCBEBB

De redactie behoudt zich het recht voor om bepaalde artikelen niet te publiceren, indien nodig in te korten en/of redactioneel te bewerken. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl.

Organisaties en tijdschriften, niet behorend tot de VPKB, die artikelen uit het maandblad Kerkmozaïek geheel of gedeeltelijk wensen over te nemen of te bewerken, dienen dit schriftelijk aan te vragen op het redactieadres.

Sluitingsdatum volgende

Kerkmozaïek : 22 juli 2008